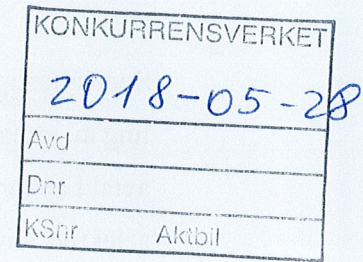


**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I LINKÖPING****DOM**  
2018-01-15  
Meddelad i LinköpingMål nr  
7909-17**SÖKANDE**TP Albertsson EL AB, 556606-5321  
Återbruksvägen 7 A  
703 53 ÖrebroOmbud: Advokaten Johanna Näslund  
Advokatfirman Lindahl KB  
Box 143  
701 42 Örebro**MOTPART**Specialfastigheter Sverige Aktiebolag, 556537-5945  
Box 632  
581 07 LinköpingOmbud: Advokaten Ulf Setterud  
Setterud Advokatbyrå Aktiebolag  
Ågatan 39  
582 22 Linköping**SAKEN**

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förordnar att upphandlingen  
avseende zoner Närke Syd och Närke Nord ska göras om.

Dok.Id 312417

**Postadress**  
Box 406  
581 04 Linköping**Besöksadress**  
Brigadgatan 3**Telefon**  
013-25 11 00  
**E-post:** [forvaltningsrattenilinkoping@dom.se](mailto:forvaltningsrattenilinkoping@dom.se)  
[www.forvaltningsrattenilinkoping.domstol.se](http://www.forvaltningsrattenilinkoping.domstol.se)**Telefax**  
013-25 11 40**Expeditionstid**  
måndag–fredag  
08:00–16:00

## BAKGRUND OCH YRKANDEN

Specialfastigheter Sverige Aktiebolag (Beställaren) genomför en upphandling av ramavtal avseende elinstallationer, tele, larm och datanätverk (Ramavtal Fackområde EI, dnr SPF2017-020). Upphandlingen genomförs som selektivt förfarande enligt LOU och är uppdelad i zoner, där en leverantör kan lämna anbud för en eller flera zoner. Varje zon prövas separat och Beställaren har för avsikt att, under förutsättning att tillräckligt många kvalificerade anbud inkommer, teckna ramavtal med ”tillräckligt antal leverantörer för att täcka Beställarens behov i varje zon”. Tilldelningsgrund är ekonomiskt mest fördelaktigt anbud utifrån bästa förhållandet mellan pris och kvalitet som utses utifrån tilldelningskriterierna pris, projektorganisation/zon, erfarenhet/referenser, arbetsmetod samt säkerhet. Beställaren meddelade den 27 oktober 2017 ett tilldelningsbeslut enligt vilket, såvitt här är relevant, kontrakt för zoner Närke Syd och Närke Nord tilldelades Assemblin EI AB (Assemblin) och Eitech Electro AB (Eitech).

TP Albertsson EL AB (Bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen avseende zoner Närke Syd och Närke Nord och yrkar att förvaltningsrätten i första hand förordnar om rättelse med innebörden att nya anbudsutvärderingar görs för aktuella zoner, där referenser och beskriven organisation beaktas som utvärderingsmodellen föreskriver. I andra hand yrkar Bolaget att förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen för aktuella zoner görs om.

Beställaren bestrider bifall till ansökan.

## VAD PARTERNA SAMMANFATTNINGSVIS HAR ANFÖRT

### **Bolaget**

#### *Utvärdering avseende projektorganisation/erfarenhet/referenser*

Utvärderingen har inte skett enligt modellen i upphandlingsdokumenten. I de administrativa föreskrifterna anges att utvärderingen i den del som avser projektorganisation/erfarenhet/referenser kommer ske utifrån två parametrar. Den första parametern är hur effektivt anbudsgivaren kan förväntas genomföra ramavtalet med hänsyn till organisationens resurser, personalens utbildning och erfarenhet inom sitt fackområde. Det är således frågan om hur väl anbudsgivaren i skrift lyckas få fram hur effektivt denne kan möta någon sorts förväntan Beställaren kan ha på effektivitet. Vad som i denna del tillmäts betydelse framgår inte. Assemblin, en av de stora nationella kedjorna, har tilldelats de flesta ramavtalen som tilldelats. Att ett bolag har fler anställda på en ort än en annan anbudsgivare säger inte något om hur effektivt arbetet kan utföras. Det är effektiviteten och om organisationen och dess personal har erfarenhet och kan utföra arbetet i zonen som ska utvärderas. Det har Bolaget i anbudet visat och det stöder dessutom samtliga referenser.

Den andra parametern som ska beaktas är referenserna som lämnats. Beställaren har i strid med det som angivits inte beaktat referenserna. Den rätt Beställaren förbehållit sig avser att tillfråga *även andra personer* hos referensobjekt utöver de som angivits. Referenserna har inte kontaktats överhuvudtaget. De ska visa att motsvarande storlek, komplexitet, typ, pågående verksamhet, säkerhetsnivå och erfarenhet som ramavtalet avsåg finns hos anbudsgivaren. Eftersom samtliga referenser som lämnats av Bolaget på ett eller annat sätt tillhör Beställarens organisation, under nuvarande ramavtal med Beställaren, i de två aktuella delområdena hade dessa referenser, om de hade beaktats, gett full poäng i dessa delar.

Hade utvärdering skett på det sätt som upphandlingsdokumentet föreskrivit hade Bolaget erhållit i vart fall åtta poäng, eftersom referenserna har varit oerhört positiva till både organisationen och erfarenheterna Bolaget har avseende just precis motsvarande uppdrag. Skillnaden mellan sju poäng och åtta poäng avgör hela tilldelningen av ramavtalen.

*Sammanblandning av kvalificerings- och utvärderingsfasen*

Beställaren har sammanblandat kvalificerings- och utvärderingsfasen, vilket står i strid med transparensprincipen. Utvärdering har skett av leverantörernas allmänna förmåga. Organisation hos anbudsgivaren, arbetsmetoden och säkerheten hör hemma i kvalificeringen. De har dessutom redan vid kvalificeringen beaktats. Man får inte utvärdera omständigheter som huvudsakligen är hänförliga leverantörens allmänna förmåga (t.ex. erfarenhet och kompetens) att utföra uppdraget på ett bra sätt eftersom sådana omständigheter är hänförliga till kvalificeringen av leverantörerna.

Utvärderingskriterierna måste vara kopplade till att bedöma mervärden i anbudet, dvs. hur anbudsgivaren avser att utföra just det uppdrag som upphandlingen gäller. Som modellen är utformad beaktas projektorganisation/erfarenhet/referenser, arbetsmetod och säkerhet i såväl kvalificeringen som vid utvärderingen. Det är inte tillåtet.

Det nya upphandlingsdirektivet klargör att utvärdering undantagsvis får ske av kompetens och erfarenhet. Det kan dock endast ske under vissa specifika omständigheter vad gäller intellektuella tjänster. Direktivet föreskriver att utvärdera kvalifikationer och erfarenheter hos den personal som utses att verkställa kontraktet endast kan ske om kvaliteten på den personal som utsetts på ett betydande sätt kan påverka nivån på kontraktets fullgörande. Det är det inte fråga om i detta fall.

Efter att nu tagit del av Beställarens resonemang kring hur utvärderingen gjorts framstår det som uppenbart att Beställaren vägt in de tilldelade bolagens storlek. Jämför exempelvis uppgifterna om 60 montörer (Eitech) respektive 68+ 24 montörer (Assemblin). Kriterier som huvudsakligen avser vilken erfarenhet och vilka kvalifikationer och resurser leverantören förfogar över för att säkerställa ett gott utförande av uppdraget utgör inte tilldelningskriterier utan är kriterier som avser leverantörens förmåga att utföra arbetet, dvs. leverantörens kvalifikationer. Detta gäller även tilldelningskriteriet arbetsmetod.

#### *Utvärderingsmodellens transparens*

Upphandlingsdokumenten är inte transparenta och har hindrat att Bolaget kunnat lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Det avser samtliga tre delar av utvärderingen som avser utvärderingskriterier för projektorganisation/erfarenhet/referenser samt för arbetsmetod och säkerhet (tillsammans utgörande 60 procent av viktningen vid utvärderingen). Samtliga dessa har inte på något sätt närmare beskrivit vad som beaktas i de tre olika delarna när poäng för utvärderingen ska fördelas mellan anbudsgivarna. Såvitt gäller projektorganisation/erfarenhet/referenser finns inte heller någon inbördes fördelning mellan dessa tre kriterier trots att tio poäng kan fördelas mellan dem. Transparensprincipen har därmed åsidosatts.

#### *Antalet ramavtalsleverantörer*

Beställaren har inte angivit hur många leverantörer som ska erhålla ramavtal. Det anges endast att Beställaren "*kommer teckna avtal med tillräckligt antal leverantörer för att täcka Beställarens behov i varje zon*". Eftersom uppdragen ska fördelas jämt mellan de som antas är det av stor vikt att erhålla ramavtal. Om en stor leverantör anger anbud och erhåller kontrakt är det således sämre för tvåan än om en liten anbudsgivare lämnat det mest

ekonomiskt fördelaktiga anbudet. I förlängningen innebär detta att konkurrensen inte tillvaratas på marknaden.

#### *Skada*

Ovanstående avsteg från LOU har vart och ett medfört att Bolaget lidit eller riskerar att lida skada eftersom Bolaget rätteligen skulle erhållit tilldelning avseende i målet aktuella delområden.

#### **Beställaren**

Det bestrids att Beställaren skulle ha begått något fel vid utvärdering av Bolagets anbud eller att utvärderingsmodellen brister i transparens.

#### *Utvärdering avseende projektorganisation/erfarenhet/referenser*

Utvärdering av inkomna anbud har skett utifrån de handlingar och uppgifter som anbudsgivarna redovisat i sina anbud. Det är en missuppfattning att Beställaren har utvärderat "referenser" i betydelsen att man bedömt hur väl anbudsgivarna har utfört tidigare uppdrag. Beställaren har i och för sig goda erfarenheter av Bolaget, men har inte tagit ovidkommande hänsyn vid utvärdering av dess anbud, genom att i väga in kunskaper om Bolaget som inte framgick av anbudet.

Som framgår av punkten AFB.53 första stycket under rubriken Projektorganisation/zon, Erfarenhet/referenser, görs en bedömning av hur effektivt anbudsgivarna kan förväntas genomföra uppdraget, med hänsyn taget till hur anbudsgivarna har redovisat sin organisation för ramavtalet. Här framhålls anbudsgivarnas resurser och personalens utbildning och erfarenhet inom sitt fackområde. Enligt andra stycket under samma rubrik skulle utvärdering ske genom att man bedömer hur väl respektive "referensobjekt" överensstäm-

mer med de krav som uppställts för denna upphandling. Det betyder att utvärderingen skulle ske genom att man vägde samman anbudsgivarens erfarenhet med hänsyn till redovisade referensobjekt, samt hur väl organisationens kompetens och förväntade förmåga överensstämmer med det uppdrag som upphandlingen avser. I det tredje stycket under samma rubrik anges att Beställaren förbehåller sig rätten att kontakta angivna referenspersoner. Genom detta har Beställaren haft möjlighet att vid behov kontakta namngivna personer för angivna referensobjekt för att kunna få anbudsgivarens uppgifter bekräftade och möjligen också förtydligat vad uppdraget avsåg.

I Bolagets fall har Beställaren inte funnit anledning att kontakta referenspersonerna, som för övrigt i tre fall är personer som finns inom den egna organisationen och i det fjärde en person som är anställd hos Beställarens största hyresgäst sedan många år. Självklart har Beställaren ingående kunskap om de referensobjekt som dessa referenspersoner angivits för. De poäng som Bolaget har tilldelats bygger helt och hållet på vad Bolaget har redovisat i sitt anbud. Av anbudet går det inte att dra slutsatsen att Bolaget med "mycket hög sannolikhet skulle kunna genomföra sitt uppdrag i enlighet med avtalet så att det ger ett mervärde för Beställaren".

#### *Transparens*

Kvalificering av anbudsgivarna skedde redan under det första steget i upphandlingen, selekteringen. I kvalifikationskraven ingick bl.a. att anbudsgivarna skulle ha tillräcklig teknisk kompetens för uppdraget. I kvalifikationskedet görs ingen närmare utvärdering eller gradering av anbudsgivarnas kompetens och erfarenhet, i synnerhet inte med avseende det aktuella objektet för upphandlingen. Det avgörande är att anbudssökanden kan visa att denne har tillräcklig kompetens för uppdraget. Det är den anbudssökandes kvalifikation som är föremål för bedömning vid kvalificeringen, inte den föreslagna organisationen för det aktuella uppdraget.

I själva urvalet, alltså efter att anbudsgivaren kvalificerats, sker visserligen en gradering av lämnade uppgifter om organisation etc. Detta är ofrånkomligt, eftersom urvalet sker genom att de anbudsgivare, som bedöms ha de bästa kvalifikationerna för uppdraget och därmed också störst chans att tilldelas kontraktet, väljs ut. I det andra och avgörande steget där anbuderna utvärderas och kontrakt tilldelas, sker däremot en ingående bedömning av kompetens/utbildning/erfarenhet avseende den föreslagna organisationen.

Som framgår av punkt AFB.31 skulle anbuderna innehålla detaljerade uppgifter med namn på arbetsledare, platschef etc., liksom CV för dessa personer. Anbuderna skulle även innehålla föreslagen arbetsmetod för genomförande av uppdraget. Det är dessa uppgifter som har utgjort underlaget för anbudsutvärderingen, inte referenspersoners bedömning av anbudsgivarna, inte heller vad som vid sidan om anbuderna var känt för Beställaren.

Enligt LOU ska ett tilldelningskriterium ska anses ha anknytning till den vara, tjänst eller byggtreprenad som ska anskaffas om kriteriet i något avseende hänför sig till denna vara eller tjänst eller till byggnadsverket under något skede av livscykeln. Det är alltså tillåtet att utvärdera föreslagen organisation för uppdraget om det i "något avseende" har betydelse för hur väl anbudsgivaren kan förväntas utföra uppdraget. Det finns en uttalad vilja och ambition hos både inom EU och hos den svenska lagstiftaren att upphandlingar ska ske genom en sammanvägning av pris och kvalitet.

Aktuell upphandling avser tjänster som ska utföras i fastigheter med mycket speciella verksamheter och där hyresgästerna ställer mycket höga krav på säkerhet och att personalen svarar upp mot verksamhetens säkerhetskrav. Det betyder bl.a. att brister i entreprenörens rutiner och kompetens kan få stora negativa konsekvenser för utförandet, då alla insatser måste ske med noggranna förberedelser och med ett effektivt och kvalitetssäkrat genomförande, så att intrången i verksamheterna minimeras. Det råder ingen tvekan



om att Beställarens utvärdering av de föreslagna organisationerna har stor relevans för den förväntade kvaliteten på utförandet.

*Antal leverantörer*

LOU ställer inga krav på att den upphandlande myndigheten i upphandlingsdokumenten ska ange hur många ramavtalsleverantörer som ska antas. Inte heller framgår av lagkommentaren eller omnämns i förarbetena att så skulle vara fallet.

I varken lagtext, lagkommentar eller förarbeten sägs något om att man redan i annonsen ska ange hur många avtal man avser att ingå. För Beställaren är det angeläget att kunna knyta till sig ett tillräckligt antal leverantörer för att säkerställa att behovet av entreprenadtjänster kan tillgodoses. Vid bedömningen av hur många avtal som lämpligen bör tecknas måste man väga in de specifika behov som finns inom respektive zon och vilka anbudsgivare som kan komma ifråga inom denna zon. Det har självklart betydelse vilka resurser som de aktuella anbudsgivarna kan ställa till förfogande.

Beställaren har ingen ambition att enbart anta de största leverantörerna, tvärtom ser man gärna att det blir en väl komponerad grupp ramavtalsentreprenörer med avseende på storlek, kompetensprofil etc. Skulle Beställaren vara bundet av att för varje zon i förväg ange exakt hur många leverantörer man avsåg att anta, utan vetskap om vilka leverantörer som skulle komma att lämna anbud, skulle detta försvåra en lämplig och effektiv upphandling. Med ett sådant krav skulle storleken på anbudsgivarnas organisation riskera att bli helt avgörande för vilka leverantörer som skulle komma att antas.

### SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bolaget har i målet gör gällande att utvärderingen inte har skett enligt modellen i upphandlingsdokumenten och att utvärderingsmodellen inte är transparent eftersom (i) Beställaren har sammanblandat kvalificerings- och utvärderingsfasen, (ii) samtliga tre delar av utvärderingen som avser utvärderingskriterier för projektorganisation/ erfarenhet/referenser, för arbetsmetod samt för säkerhet inte på något sätt närmare beskrivit vad som beaktas när poäng ska fördelas mellan anbudsgivarna och det för projektorganisation/erfarenhet/referenser inte heller finns någon inbördes fördelning mellan kriterierna, samt (iii) Beställaren inte har angivit hur många leverantörer som ska erhålla ramavtal.

Förvaltningsrätten väljer att först pröva Bolagets påståenden om brister till följd av sammanblandning av kvalificerings- och utvärderingsfasen.

Av 16 kap. 2 § följer bl.a. utvärdering av ett anbud på grunden bästa förhållandet mellan pris och kvalitet ska ske utifrån kriterier som har anknytning till det som ska anskaffas. I artikel 67 i LOU-direktivet (Europaparlamentets och Rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG) anges att en sådan kvalitetsbedömning kan innefatta organisation av samt kvalifikationer och erfarenheter hos den personal som utses att verkställa kontraktet, om kvaliteten på den personal som utsetts på ett betydande sätt kan påverka nivån på kontraktets fullgörande. Lagstiftaren har valt att inte införa detta exempel på utvärderingskriterium i LOU men framhållit att detta inte innebär någon begränsning i förhållande till nyssnämnd artikel (se prop. 2015/16:195 s. 786f).

Av EU-domstolens praxis framgår vidare att upphandlande myndigheter har stor frihet att välja vilka tilldelningskriterier som ska tillämpas och vilken

relativ vikt dessa ska tillmätas, under förutsättning att en utvärdering kan göras på grundval av de tillämpade kriterierna i syfte att fastställa vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Vidare har även i praxis särskilt angetts att kriterierna måste ha ett samband med kontraktsföremålet (se bl.a. EU-domstolens dom i mål C-448/01, EVN och Wienstrom, p. 33 och 39).

Det följer även av praxis från EU-domstolen att leverantörskvalificering och anbudsutvärdering styrs av olika regler och inte får sammanblandas. I EU-domstolens avgörande i mål C-532/06 Lianakis anges därvidlag att kriterier som inte syftar till att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, utan som huvudsakligen avser bedömningen av anbudsgivarnas förmåga att utföra projektet i fråga, inte kan anses utgöra utvärderingskriterier.

I EU-domstolens mål C-601/13 Ambisig, fann domstolen att det vid upphandling av intellektuella tjänster – utbildning och rådgivning – inte fanns något hinder för den upphandlande myndigheten att införa ett kriterium som gör det möjligt att bedöma kvaliteten hos de arbetslag som anbudsgivarna konkret föreslagit för kontraktets fullgörande och som tar hänsyn till arbetslagens sammansättning samt erfarenhet och meriter hos dem som ingår i dessa. Domstolen anförde bl.a. att kvaliteten på fullgörandet av ett offentligt kontrakt på ett avgörande sätt kan vara beroende av vilka yrkesmässiga tjänster de personer som ska fullgöra kontraktet har, vilka utgörs av deras yrkeserfarenhet och utbildning.

Av det ovan följer att de kvalitetskriterier som kan bli föremål för anbudsutvärdering vid tilldelning av kontrakt måste vara direkt knutna till utförandet av det specifika kontraktet och således inte omfatta anbudsgivarens allmänna leveransförutsättningar på den berörda marknaden. Av regleringen i ovan nämnd artikel 67 framgår vidare att om erbjuden personal/organisation för uppdraget ska utvärderas krävs att kvaliteten på denna på ett betydande

sätt kan påverka nivån på kontraktets fullgörande, dvs. det ska vara fråga om utpekade resurser som har en nyckelroll under kontraktstiden. Därvid kan dock inte krävas att vissa personer utpekas vid namn så länge som utlovad kvalitet på erbjudna nyckelresurser säkrats genom avtalet under kontraktstiden.

I punkten AFB.53 i Administrativa föreskrifter anges utvärderingskriterierna (i) Projektorganisation/zon, Erfarenhet/referenser, (ii) Arbetsmetod och (iii) Säkerhet. Vad gäller dessa kriterier för tilldelning kan följande sägas.

Av AFB.52 och AFB.53 kan utläsas att vissa yrkeskategorier (arbetschef, platschef och kontaktperson) ska namnges med vidhängande meritförteckning. Dessa namngivna personer får sedan inte bytas ut under entreprenadtiden utan godkännande av Beställaren och för det fall att utbyte sker ska ny personal inneha samma kvalitet som den som utvärderats vid tilldelning av kontraktet (se AFD.34). Med hänsyn till dessa personers tilldelade position och betydelse för fullgörande av kontraktet samt innehållet i förevarande entreprenad bör det enligt förvaltningsrätten vara förenligt med LOU att utvärdera aktuella nyckelpersoners kvalitet vid tilldelning av kontraktet på sätt som skett. – Av AFB.53 framgår dock att även kvaliteten på övriga anställda samt eventuella underentreprenörer ligger till grund för kvalitetsutvärdering vid tilldelning av kontrakt. Vad gäller de personer som omfattas av sistnämnd kategori har inte framkommit något motsvarande krav att inge personspecifik CV eller att dessa är öronmärkta resurser för att delta i fullgörandet av kontraktet. Istället kan utläsas av kontraktet (AFD.32) att en projektspecifik organisation ska anges för respektive avrop. Ifråga om underentreprenörer framgår av vidare av AFD.35 att de kan anlitas löpande under kontraktstiden men ska godkännas av Beställaren. Av det angivna och vad som i övrigt framkommit är det förvaltningsrättens bedömning att Beställaren i utvärderingskriteriet rörande projektorganisation m.m., genom att kvalitetsbedöma anbudsgivarens personal/organisation utöver namngiven nyck-

elpersonal, har beaktat förhållanden som inte har en sådan anknytning till det som ska anskaffas att det kan bli föremål för utvärdering vid tilldelning av kontrakt. Beställaren har således i denna del brustit i förhållande till LOU.

Vad sedan gäller de återstående utvärderingskriterierna arbetsmetod och säkerhet görs följande bedömning. I beskrivningen rörande vad som ska utvärderas rörande arbetsmetod anges rutiner för avrop m.m., val av hjälpmedel, hantering och transport av material, metod för intäckningar och hur störning för hyresgäst hanteras. I målet har inte annat framkommit än att dessa rutiner avser anbudsgivarnas generella arbetsätt inom nämnda områden och således inte omfattar särskilt upprättade rutiner för t.ex. avrop just från Beställaren. Även vad gäller kriteriet säkerhet framgår av utvärderingsmodellen att det som utvärderas är anbudsgivarens allmänna interna rutiner för hantering av sekretesskyddad information, dvs. det är såvitt utredning visar inte fråga om någon individualiserad beskrivning hur sådan information avses att hanteras under ifrågavarande ramavtal. Av underlaget kan också utläsas att krav rörande säkerhet har utgjort ett kvalificeringskrav och att dessa allmänna kvalificeringskrav överförts till kontraktet för varje avrop. Allt sammantaget är det förvaltningsrättens mening att utvärderingskriterierna arbetsmetod och säkerhet såsom de utformats i upphandlingsdokumentet inte har en sådan koppling till kontraktet att de kan utgöra utvärderingskriterier. Beställaren har således även i denna del brustit i förhållande till LOU.

Att utvärdera anbuden utifrån ovan beskrivna kriterier strider mot de grundläggande principerna enligt 4 kap. 1 § LOU och därvid särskilt mot principen om transparens. Annat har inte framkommit än att Bolaget har lidit eller riskerar att lida skada till följd av Beställarens felaktiga utformning av utvärderingsmodellen. Vid det förhållandet föreligger skäl att förordna om

åtgärd enligt 20 kap. 6 § LOU. Då felet hänför sig till upphandlingens konkurrensuppsökande skede är lämplig åtgärd att upphandlingen ska göras om.

Med anledning av det ovan anförda saknas skäl att pröva Bolagets övriga invändningar i målet.

### **HUR MAN ÖVERKLAGAR**

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1D-LOU).

Tomas Kjellgren  
Rådman

Handläggare har varit föredragande juristen Stefka Bokmark.



## HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

### Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller

4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

### Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,

5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

*Forts. nästa sida*

### **Avtal före laga kraft i vissa mål**

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

### **Ytterligare information**

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.